

Verslag informele Europese Raad 22 januari 2026

Op 22 januari jl. vond in Brussel een informele bijeenkomst van de Europese Raad (ER) plaats. Op de agenda stond een brede discussie over de trans-Atlantische relatie.

Groenland

De informele ER volgde op discussies over Groenland en de aangekondigde en weer teruggetrokken Amerikaanse importheffingen voor een aantal lidstaten. De Raad, inclusief Nederland, benadrukte het belang van het langdurige trans-Atlantische partnerschap, evenals het belang van respectvolle omgang binnen het partnerschap. De Raad onderstreepte tevens het wederzijdse veiligheidsbelang van de VS en de EU in het Noordpoolgebied, inclusief de rol die de NAVO hierbij speelt. De Raad was eensgezind over de Europese steun aan de soevereiniteit voor Denemarken en Groenland, conform het internationaal recht en de VN-kernprincipes van soevereiniteit en territoriale integriteit.

Nederland noemde de noodzaak om op dit moment ruimte te bieden aan de trilaterale gesprekken tussen de VS, Denemarken en Groenland en stelde vast dat diplomatie en de-escalatie een belangrijke stap zijn in het verminderen van trans-Atlantische spanningen. Tegelijkertijd heeft Nederland het belang van Europese eenheid benadrukt. Conform motie Piri c.s. van 22 januari jl. heeft Nederland het belang onderstreept van EU gereedheid om eventuele maatregelen te kunnen inzetten in geval hiervoor noodzaak zou ontstaan.¹

EU-Mercosur akkoord

De Raad stond kort stil bij het EU-Mercosur akkoord naar aanleiding van het besluit van het Europees Parlement van 21 januari jl. om een advies aan te vragen bij het EU-Hof inzake het akkoord. Aangezien goedkeuring door het Europees Parlement van het akkoord hierdoor naar verwachting vertraging zal oplopen, heeft Nederland, net als verschillende andere lidstaten, in de Raad steun uitgesproken voor de voorlopige toepassing van het akkoord, conform de motie Erkens c.s. van 22 januari jl.²

Overig

De Raad besprak de wens om constructieve samenwerking met de VS ten aanzien van de toekomst van Oekraïne voort te zetten, met het oog op het bereiken van een rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne. Er werd kort stilgestaan bij het *Prosperity Plan* waaraan gewerkt wordt door de Commissie, Oekraïne en de VS. Het doel van dit Plan is om publieke en private middelen te mobiliseren voor de wederopbouw en het economisch herstel van Oekraïne. Nederland heeft aangegeven dit doel te steunen en pleit voor sterke voorwaarden gericht op fundamentele hervormingen, onder andere de hervormingen die ook vereist zijn voor EU-toetreding. Nederland heeft bovendien benadrukt dat van voortijdig EU-lidmaatschap geen sprake kan zijn; de vereisten en Kopenhagencriteria blijven leidend voor een volwaardig EU-lidmaatschap.

De Raad besprak ook de uitnodiging van de VS aan een grote meerderheid van lidstaten om lid te worden van de *Board of Peace* (BoP). De Raad deelde zorgen over een aantal elementen in het handvest van de BoP, en benoemde tegelijkertijd de wens tot constructieve samenwerking met de VS, in lijn met VN Veiligheidsraad-resolutie 2803, om het conflict in Gaza blijvend te beëindigen en wederopbouw te starten.

¹ Kamerstuk 21501-20, nr. 2364

² Kamerstuk 21501-20, nr. 2374